

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-8849/1

Podgorica, 20. jul 2015. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Branimira Gvozdenovića -

Poštovani gospodine Gvozdenović,

Povodom *Predloga pravilnika o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na osnovu uvida u tekst *Predloga pravilnika i Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.*

Za sprovođenje *Pravilnika* nije potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva iz budžeta države.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog pravilnika o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima.*

S poštovanjem,

DRŽAVNI SEKRETAR
Marina Perović

Perović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog pravilnika o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Odredbama člana 14 Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Službeni list Crne Gore“, br. 35/13), uređeno je da se prva mjerenja elektromagnetnih polja u okolini stacionarnih izvora vrše prije dobijanja dozvole za korišćenje izvora elektromagnetnih polja, kao i nakon svake rekonstrukcije stacionarnog izvora. Prva mjerenja vrši ovlašćeno stručno lice na zahtjev imaoca izvora nejonizujućih zračenja. Operator kome je izdata dozvola za korišćenje izvora elektromagnetnih polja dužan je da obezbijedi periodična mjerenja nivoa elektromagnetnih polja u okolini izvora, koje vrši ovlašćeno stručno lice, u skladu sa odredbama člana 15 ovog Zakona. Istim članom je takođe uređeno da u slučaju da su tokom dva uzastopna periodična mjerenja u okolini stacionarnog izvora elektromagnetnog polja izmjereni nivoi elektromagnetnih polja manji od 10% iznosa propisanih granica vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja, Agencija za zaštitu životne sredine može operatera, na njegov zahtjev, osloboditi obaveze vršenja periodičnih mjerenja do rekonstrukcije tog izvora. Da bi se znalo kako se vrše mjerenja i koji su kriterijumi za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, te sadržaj i obrazac izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima, odredbama člana 15 stav 6 zakona uređeno je da predlog pravilnika o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima propisuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma.
- Uzrok problema ogleda se u nepropisanom načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima.
- Posljedice problema bi bile nemogućnost sprovođenja prvih i periodičnih mjerenja, zatim učestalost vršenja mjerenja, kao i neuniformno predstavljanje mjerenja kroz rezultate u formi izvještaja, što bi otežavalo sprovođenje.
- Ovaj propis ne utiče negativno na imaoce izvora elektromagnetnih polja, već uređuje sistem i olakšava ovlašćenim stručnim licima na način što im pruža potrebne informacije na koji način treba da se vrše prva i periodična mjerenja i na koji način treba da izvještavaju imaoce izvora elektromagnetnih polja i Agenciju za zaštitu životne sredine. Takođe, imaoce izvora elektromagnetnih polja imaće jasnu računnicu kada treba izvršiti mjerenje, na osnovu predloženih kriterijuma za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja. Ovo je bitno i za imaoce izvora, za ovlašćena stručna lica, a i za zaposlene u Agenciji za zaštitu životne sredine i Upravi za inspeksijske poslove, radi obavljanja svakodnevnih zadataka.
- Ukoliko ovaj propis ne bi bio donijet ne bi mogli znati način na koji se vrše određena mjerenja, kao i kriterijume za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja. Takođe, ne bi imali uniformno izvještavanje, što je veoma bitno kad imate više ovlašćenih stručnih lica koja će vršiti mjerenja. I na kraju, kad sve ovo ne bi znali ne bi mogli adekvatno ni zaštititi građane i profesionalno izložena lica koja rade sa izvorima elektromagnetnih polja.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Ciljevi koji se postižu predloženim propisom su propisivanje načina prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijuma za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaja i obrasca izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima.
- Skupština Crne Gore je donijela Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Službeni list Crne Gore“, br. 35/13) i da bi se isti mogao sprovesti potrebno je da se donesu svi podzakonski akti koji iz zakona proizilaze, uključujući i podzakonski akt kojim se propisuju način prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumi za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaj i obrazac izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima. Ne postoji posebna strategija za ovu oblast. Oblast zaštite od nejonizujućih zračenja strukturirana je u okviru pregovaračkog Poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, oblast sigurnost na radu i zaštita zdravlja na radu, pa je sa tog aspekta sprovođenje Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, u koji su integrisane direktive Evropske unije, od izuzetnog značaja za pregovarački proces, a prije svega za zaštitu građana od štetnog desjstva koje može doći od izvora elektromagnetnih polja.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz donošenje propisa kojim se propisuju način prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumi za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaj i obrazac izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima.
- "Status quo" se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se na ovaj način obezbjeđuje sprovođenje Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja, kao i usklađivanje sa propisima Evropske unije i preporukama međunarodnih, u ovoj oblasti, najznačajnijih organizacija.
- Obaveza donošenja propisa utvrđena je odredbom člana 15 stav 6 Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni list Crne Gore", br: 35/13).

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
Donošenje
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Rješenja data u ovom propisu uticaće na ovlašćena stručna lica jer im ovaj propis pruža detaljna uputstva kako treba izvršiti prva i periodična mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, koji su kriterijumi za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, kao i kakav je sadržaj i obrazac izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima. Operateri će takođe imati informaciju koliko često će se vršiti periodična mjerenja. Međutim, postoji velika povoljnost za operatere a ona se odnosi na mogućnost uređenu odredbom člana 15 zakona da u slučaju da su tokom dva uzastopna periodična mjerenja u okolini stacionarnog izvora elektromagnetnog polja izmjereni nivoi elektromagnetnih polja manji od 10% iznosa propisanih granica vrijednosti upozorenja za elektromagnetna polja, Agencija za zaštitu životne sredine može operatera, na njegov zahtjev,

osloboditi obaveze vršenja periodičnih mjerenja do rekonstrukcije tog izvora.

- Konkretno propis neće izazvati dodatne troškove u odnosu na obaveze koje je Zakon propisao kao obavezne i upravo zbog toga osmišljeni su takvi kriterijumi koji su prihvatljivi i sa aspekta biznisa, a da istovremeno ne idu na uštrb zdravlja čovjeka.
- Donošenje propisa ne iziskuje dodatne troškove privredi u odnosu na već propisanu normu u Zakonu.
- Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata direktno ali utiče indirektno jer će biti neophodno da se uključi više pravnih lica, odnosno ovlašćenih stručnih lica koja će moći da sprovedu mjerenja na cijeloj teritoriji Crne Gore, što predstavlja podsticaj za biznis.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere, s obzirom na već dogovorene i usvojene odredbe u Zakonu u okviru članova 14 i 15. Takođe, nema opterećenja administrativnog sistema. Važno je istaći da su izradi predloga pravilnika učestvovali svi nadležni organi državne uprave i organi uprave, privredni subjekti i stručna javnost i udruženja u ovoj oblasti što će detaljnije biti napisano u odjeljku 6. Konsultacije zainteresovanih strana.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore, jer se ovim podzakonskim aktom propisuje način prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumi za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaj i obrazac izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima.
- N/A
- Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze.
- Za sprovođenje ovog propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.
- Propis ne podrazumijeva donošenje podzakonskih akata.
- Implementacijom propisa ostvariće se prihodi za Budžet Crne Gore onda kad se budu vršila mjerenja od strane ovlašćenih stručnih lica, koja će za svoje zaposlene uplaćivati različite doprinose i poslovi mjerenja definitivno predstavljaju podsticaj za stvaranje novih pravnih lica.
- Predlog pravilnika o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima dostavlja se Ministarstvu finansija radi dobijanja mišljenja na isti.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi Predloga pravilnika nije korišćena eksterna ekspertiza iz inostranstva ali je korišćena ekspertiza iz Crne Gore, posebno angažovanih eksperata. Angažovanje eksperata je na zahtjev Ministarstva održivog razvoja i turizma, uz saglasnost Ministarstva finansija, odobrila Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 14. maja 2015. godine (Zaključak Vlade Crne Gore broj 08-1031 od 28.

maja 2015. godine).

- Dana 03.09.2014.godine na osnovu člana 9 Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija („Službeni list CG“ broj 7/12), Ministarstvo održivog razvoja i turizma uputilo je Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje kandidata u sastav Radne grupe za izradu Predloga pravilnika o načinu prvih i periodičnih mjerenja nivoa elektromagnetnih polja, kriterijumima za utvrđivanje učestalosti periodičnih mjerenja, sadržaju i obrascu izvještaja o izvršenim prvim i periodičnim mjerenjima. Po ovom Javnom pozivu nije se prijavila nijedna nevladina organizacija.
- U izradi Predloga pravilnika, zbog specifičnosti i kompleksnosti Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, uz saglasnost Ministarstva finansija, zatražilo saglasnost Vlade Crne Gore da se angažuju prof. dr Zoran Veljović, prof. dr Milutin Ostojić i Elvis Babačić, koji će uz saradnju sa službenicima Ministarstva održivog razvoja i turizma pripremiti stručne osnove za izradu pravilnika. Kako odredbe pravilnika i njegovi prilozi utiču na privredne subjekte bilo je neophodno konsultovati sve subjekte u ovoj oblasti u Crnoj Gori. S tim u vezi Ministarstvo održivog razvoja i turizma je predlog pravilnika poslalo na mišljenje institucijama, organizacijama i udruženjima, na oko 20 adresa, prije svega: Ministarstvu ekonomije, Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, Ministarstvu zdravlja, Ministarstvu za informaciono društvo i telekomunikacije, Agenciji za zaštitu životne sredine, Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Sekretarijatu za zakonodavstvo, Upravi za inspeksijske poslove, Elektroprivredi Crne Gore – EPCG, Crnogorskom elektroprenosnom sistemu - CEGS, TELEKOM-u, TELENOR-u, MTEL-u, Radio-difuznom centru RDC, Kombinat Aluminijuma Podgorica, Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore, Tošćelik-u i Kliničkom centru Crne Gore.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dobilo i mišljenja od nadležnih ministarstva i institucija koja su pozitivna, odnosno bez primjedbi. Od izuzetnog značaja su mišljenja Ministarstva ekonomije, Ministarstva zdravlja, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije i Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, upravo zbog tematike.
- Preostalo je dobijanje mišljenje od Ministarstva finansija.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Prepreka za implementaciju propisa nema. Naprotiv, donošenjem propisa obezbjeđuje se jedan od uslova za implementaciju Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja.
- Mjera koja se preduzima tokom primjene propisa radi ispunjenja ciljeva je provjera da li operateri imaju određene izvještaje, i da li su izvršili neophodna prva mjerenja da bi na osnovu izvještaja mogli dobiti dozvolu za korišćenje tog izvora elektromagnetnog polja.
- Glavni indikatori su broj izvještaja, broj izdatih dozvola, broj izvršenih prvih i periodičnih mjerenja.
- Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog podzakonskog akta vrši Uprava za inspeksijske poslove preko ekološke inspekcije.

Podgorica, 03.07. 2015. godine

Ministar

Branimir Gvozdenović